

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

***INSTITUTA ZA NESTALE OSOBE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU***

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
INSTITUTA ZA NESTALE OSOBE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU

Broj: 04-16-1- 938/21

Sarajevo, srpanj 2021. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	5
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	5
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	9
1. KRITERIJI	9
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
3.1 Ustrojstvo i rukovođenje	11
3.2 Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola.....	13
3.3 Finacijsko upravljanje i kontrola	14
3.4 Unutarnja revizija	14
4. PRORAČUN	15
4.1. Aktivnosti u nadležnosti Instituta	15
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	16
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	16
5.1.1 Bruto plaće.....	16
5.1.2 Izdaci za uporabu vozila	16
5.1.3 Unajmljivanje imovine i opreme	17
5.1.4 Izdaci za rad Privremenog upravnog i Nadzornog odbora	18
5.1.5 Izdaci za tekuće grantove	18
5.2 Bilanca stanja	18
5.2.1 Popis sredstava i obveza	19
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	19
7. JAVNE NABAVE.....	20
7.1 Nabava usluga servisiranja motornih vozila	21
8. KOMENTARI	22
PRIVICI.....	22

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2020. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Instituta prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2020. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Institutu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti¹

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o financijskim izvješćima, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *nedostatke i slabosti utvrđene prilikom popisa sredstava i obveza (točka 5.2.1 Izvješća).*

¹ Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo **Instituta** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblavanje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća **Instituta** za 2020. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2020. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Institutu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Prijedlog pravilnika ni tijekom 2020. godine nije prošao internu proceduru usvajanja na Kolegiju direktora niti je razmatran na sjednici Privremenog upravnog odbora (točka 3.1. Izvješća);*
- *nepromijenjen status Privremenog upravnog odbora i Nadzornog odbora Instituta (točka 3.1 Izvješća);*
- *utvrđene nedostatke i slabosti u sustavu javnih nabava (točka 7. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Instituta** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Instituta**, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 21.07.2021. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o financiranju institucija BiH
- Statut Instituta za nestale osobe BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju izvršio je finansijsku reviziju Instituta za 2019. godinu, sačinio Izvješće o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na pitanje isteklog mandata Nadzornog odbora i mandata Upravnog odbora Instituta koji je i dalje u privremenom statusu, neusuglašenost Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Instituta s odlukama Vijeća ministara BiH te utvrđene nedostatke i slabosti u procesu javnih nabava.

U Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji Instituta za 2019. godinu dane su preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Institut je postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvijestio nas o aktivnostima poduzetim na realizaciji danih preporuka u cilju nadilaženja nepravilnosti identificiranih u Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

R. br.	Ocjena realizacije preporuke	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
1.	Rukovodstvo Instituta nije usvojilo pripremljeni Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta kako bi se isti uputio na razmatranje Privremenom upravnom odboru Instituta.			

R. br.	Ocjena realizacije preporuke	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
2.	Pitanje statusa Privremenog upravnog odbora još uvijek nije riješeno zbog nepostojanja konsenzusa suosnivača.			
3.	Još uvijek nije riješeno pitanje imenovanja novog saziva Nadzornog odbora Instituta čijim članovima je istekao mandat 2010. godine.			
4.	Institut je sačinio popis i izvršio mapiranje poslovnih procesa, utvrdio i procijenio rizike i izradio Registar rizika. Međutim, u 2020. godini nije bilo značajnijih aktivnosti Radne grupa u svezi s ažuriranjem mape rizika i Registra rizika zbog ograničenja uzrokovanih pandemijom covid 19, te aktivnosti preseljenja Instituta.			
5.	Pojedinačna rješenja o godišnjem odmoru su sačinjena nakon isplate naknade za regres što ukazuje na to da je i dalje potrebno raditi na unapređenju unutarnjih kontrola u cilju postupanja sa važećim propisima.			
6.	Privremeni upravni odbor je usvojio Odluku o stavljanju van snage Pravilnika o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima koji nemaju karakter plaće u Institutu, s obzirom na to da isti nije bio sukladan odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.			
7.	Podnošenje zahtjeva za refundiranje naknade plaće za vrijeme bolovanja je vršeno po okončanju bolovanja preko 30/42 dana, iako je važećim Naputkom Ministarstva financija i trezora definirano da se isto radi mjesečno.			
8.	Iako se većina naloga za službena putovanja pravda u propisanom roku, uočeni su pojedinačni nalozi za službena putovanja uposlenih za koje se ne poštuje rok pravdanja.			
9.	Institut još uvijek nije izvršio usklađivanje voznog parka sa podzakonskim aktima.			
10.	Još uvijek su prisutne slabosti i nedostaci u sustavu unutarnjih kontrola glede uporabe službenih vozila.			
11.	Institut je izvršio obnovu ugovora o najmu parking prostora kojima je istekao rok važenja.			
12.	Institut nije osigurao dosljednu primjenu propisa kojima je regulirano pitanje popisa stalnih sredstava.			
13.	Institut ni u 2020. godini nije izvršio stvarni popis obveza, jer prilikom ovog popisa nisu korištene pomoćne knjige te nije vršeno usklađivanje analitičkih knjigovodstvenih evidencija u pomoćnim knjigama sa odgovarajućim sumarnim kontima Glavne knjige.			
14.	Za upošljavanje na određeno vrijeme raspisan je javni oglas.			
15.	Institut ni u 2020. godini nije pokretao procedure javnih nabava na vrijeme, te nije osigurao praćenje realiziranja zaključenih ugovora.			
16.	I dalje postoje slabosti sustava javnih nabava glede pripreme adekvatnih analiza i obrazloženja prilikom procjene vrijednosti javne nabave.			

R. br.	Ocjena realizacije preporuke	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
17.	Rukovodstvo Instituta nije ni u 2020. godini posvetilo pozornost prilikom određivanja uposlenih koji će učestvovati u provođenju postupaka javnih nabava, u smislu posjedovanja potrebnog iskustva i znanja kao preduvjeta za efikasno provođenje postupaka javnih nabava sukladno važećim propisima.			

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentiranje financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Ustrojstvo i rukovođenje

Unutarnje ustrojstvo i način rada Instituta utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji, na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2007. godine, te izmjenama Pravilnika iz 2015. godine.² Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Instituta, uređen je način rada i rukovođenja Institutom, te opis radnih mjesta uposlenih. Istim su sistematizirana radna mjesta za 55 izvršitelja. Radnopravni status uposlenika Instituta uređen je Zakonom o radu u institucijama BiH i podzakonskim aktima. Sukladno članku 18. i 36. Statuta Instituta³ Upravni odbor je nadležan za donošenje Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta i drugih općih akata Instituta.

Pripremljeni Prijedlog pravilnika ni tijekom 2020. godine nije prošao internu proceduru usvajanja na Kolegiju direktora niti je razmatran na sjednici Privremenog upravnog odbora.

Izrada Prijedloga pravilnika o unutarnjem ustrojstvu je u djelokrugu odgovornosti Kolegija direktora. U 2019. godini imenovana je Radna grupa za izradu Prijedloga pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i

sistematizaciji radnih mjesta koja je prilikom izrade teksta, između ostalih, na Institut primjenjivih propisa, koristila Odluku o načelima za utvrđivanje unutarnje organizacije organa uprave BiH⁴ i Odluku o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁵, u dijelovima primjenjivim za Institut, a u cilju konačne izrade efikasnog ustrojstva i sistematizacije radnih mjesta u Institutu. Pripremljeni prijedlog dostavljen je Kolegiju direktora koji nije dao potrebnu suglasnost na pripremljeni Prijedlog pravilnika. Privremeni upravni odbor je krajem studenog 2019. godine naložio Kolegiju direktora da do kraja siječnja 2020. godine dostavi Prijedlog pravilnika na razmatranje i usvajanje. Međutim, pripremljeni Prijedlog pravilnika ni tijekom 2020. godine nije prošao internu proceduru usvajanja na Kolegiju direktora niti je razmatran na sjednici Privremenog upravnog odbora, čime je cijeli proces razmatranja i usvajanja vraćen na početak.

² Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta broj: 01-40-UO-356/07 od 17.12.2007. godine i Pravilnik o izmjenama istog broj 0571-02-1932/15 od 4.11.2015. godine.

³ Statut broj:01-40-UO-122/07 je donio Upravni odbor 02.08.2007. godine uz pribavljenu suglasnost VM BiH i ICMP uz uvjet da Upravni odbor zauzme stav u vezi primjedbi ICMP

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 30/13.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13, 67/15.

PREPORUKA 1

Institut treba okončati aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sukladno važećim propisima.

Člankom 15. Statuta definirano je da su organi upravljanja, rukovođenja i nadzora u Institutu Upravni odbor, Kolegij direktora i Nadzorni odbor. Radi ostvarivanja interesa članova obitelji nestalih osoba, u okviru Instituta je formiran Savjetodavni odbor.

Vijeće ministara BiH je, uz suglasnost drugog suosnivača, Međunarodnog povjerenstva za nestale osobe (ICMP), u listopadu 2016. godine donijelo Odluku o formiranju Privremenog upravnog odbora Instituta za nestale osobe BiH⁶ te Odluku o izmjeni Odluke o formiranju Privremenog upravnog odbora Instituta⁷ kojom je izmijenjen jedan član Privremenog upravnog odbora. U članku 3. Odluke definirano je da *mandatno razdoblje članova Privremenog upravnog odbora traje do imenovanja članova Upravnog odbora koji se biraju javnim natječajem sukladno članku 7. Sporazuma o preuzimanju uloge suosnivača Instituta*⁸.

Međutim, procedura javnog natječaja nikada nije pokrenuta. Člankom 17. Statuta je definirano da Upravni odbor ima šest članova sa mandatom od četiri godine i nakon isteka mandata ne mogu biti ponovno birani. *Odredbe u svezi s mandatom Privremenog upravnog odbora iz Odluke Vijeća ministara BiH i članka 17. Statuta Instituta upućuju na različito tumačenje pojma mandata. Naime, status „privremeni“ suštinski, zbog izostanka procedure javnog natječaja za izbor članova, postaje mandat na neodređeno vrijeme, dok Statut Instituta precizira duljinu trajanja, nemogućnost ponovnog biranja i obvezu transparentnog biranja procedurom javnog natječaja. Ovakvo tumačenje ukazuje na potrebu hitnog rješavanja pitanja statusa Privremenog upravnog odbora kao organa upravljanja Institutom. Ovo pitanje je bilo i predmet Pisma rukovodstvu Instituta nakon obavljene prethodne financijske revizije za 2020. godinu. U svezi s preporukama revizije obavješteni smo da su promjene statusa Privremenog upravnog odbora isključivo u nadležnosti suosnivača Instituta (Vijeća ministara BiH i ICMP). Prema dobivenim informacijama suosnivači Instituta su upoznati sa postojećom situacijom oko statusa Upravnog odbora, ali za sada ne postoji konsenzus o rješavanju istog. Nadalje, još uvijek nije riješeno pitanje imenovanja članova Nadzornog odbora, a kojima je mandat istekao 12.12.2010. godine. Kolegij direktora je uputio dopis 10.12.2020. godine nadležnom Ministarstvu da sukladno Zaključku Vijeća ministara BiH sa 176. sjednice održane 05.08.2019. godine hitno pokrene proceduru izbora članova Nadzornog odbora te da o istom obavijeste Institut.*⁹ Institut je 09.02.2021. godine poslao obavještenje Vijeću ministara BiH¹⁰ i Međunarodnom povjerenstvu za nestale osobe¹¹ u kojima navodi da je jedan član Nadzornog odbora preminuo u siječnju 2021. godine te da je Institut u više navrata obavještavao suosnivače da je neophodno pristupiti proceduri imenovanja novog saziva Nadzornog odbora.

Iz svega navedenog se može izvesti zaključak da status organa upravljanja i nadzora nad radom Instituta nije riješen već duže vremensko razdoblje odnosno da isti nisu uspostavljeni sukladno propisima koji reguliraju pitanja izbora i rada navedenih tijela.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 90/16.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 70/17

⁸ Službeni glasnik BiH- Međunarodni ugovori broj,13/05

⁹ Akt broj 01/1-02-2-1929/20 od 10.12.2020. god)

¹⁰ Akt broj 1/1-02-1-369/21

¹¹ Akt broj 1/1-02-1-369-2/21

PREPORUKA 2

Privremeni upravni odbor Instituta je u obvezi da sukladno odgovornostima organa upravljanja radom Instituta zauzme proaktivan stav prema suosnivačima Instituta u cilju rješavanja pitanja statusa Privremenog upravnog odbora u neodređenom roku.

PREPORUKA 3

Institut je obavezan da u suradnji sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH žurno poduzme sve aktivnosti na rješavanju pitanja isteklog mandata Nadzornog odbora sukladno Zaključku Vijeća ministara BiH.

3.2 Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola

Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u Institutu kako slijedi:

Refundiranje bolovanja: Institut je podnio zahtjev za refundiranje bolovanja preko 30/42 dana u 2020. godini za 2019. godinu u iznosu od 8.830 KM, te je iznos refundiranih sredstava knjigovodstveno evidentiran na konto prihoda od refundiranja bolovanja iz ranijih godina. Naputkom¹² je definirano da su proračunski korisnici obvezni da na odgovarajućem obrascu nadležnih institucija za povrat sredstava podnose mjesečne zahtjeve za refundiranje naknada za bolovanja uz prilaganje odgovarajuće dokumentacije. Također, regulirano je i pitanje knjigovodstvenog evidentiranja refundiranja na kontu potraživanja. Proračunski korisnici su obvezni vršiti mjesečno kontroliranje i usuglašavanje navedenog računa potraživanja.

PREPORUKA 4

Institut je dužan postupati sukladno Naputku za podnošenje, praćenje i knjigovodstveno evidentiranje zahtjeva za refundiranje naknade za bolovanje u ISFU sustav.

Izdavanje rješenja za godišnji odmor uposlenih: Uvidom u pojedinačna rješenja o godišnjem odmoru ustanovljeno je da su isti sačinjeni nakon isplate naknade za regres. Sukladno članku 4. Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na regres za godišnji odmor u institucijama Bosne i Hercegovine¹³, obračun i isplata regresa za godišnji odmor za uposlene u institucijama Bosne i Hercegovine vrši se uz mjesečni obračun i isplatu plaća i naknada uposlenih u institucijama BiH na temelju pojedinačnih rješenja o korištenju godišnjeg odmora u institucijama Bosne i Hercegovine.

PREPORUKA 5

Institut je u obvezi da postupa sukladno Odluci o načinu i postupku ostvarivanja prava na regres za godišnji odmor u institucijama Bosne i Hercegovine.

Ažuriranje podataka u rješenjima uposlenih za naknadu prava na prijevoz: Institut je u lipnju 2020. godine izvršio preseljenje sjedišta Instituta u drugi unajmljeni prostor na novu adresu koja je lokacijski vrlo blizu prethodnoj adresi smještaja Instituta. Na temelju testiranog uzorka utvrđeno je da nisu sačinjena nova rješenja za ostvarivanje prava na naknadu za prijevoz

¹² Broj 01-08-02-1-8934-1/11 od 09.12.2011. godine

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 42/12, 78/12, 51/13 i 68/18

uposlenih. Ured za reviziju je proveo reviziju učinka na temu „Upravljanje troškovima prijevoza u institucijama BiH“¹⁴ i u istom je navedeno da Institut nije vršio kontrolu dostavljenih podataka koji predstavljaju temelj za ostvarivanje prava uposlenih na naknadu troškova prijevoza.

PREPORUKA 6

Institut je u obvezi sačiniti nova rješenja za naknadu prijevoza i uspostaviti kontrolu dostavljenih podataka uposlenih koji predstavljaju temelj za ostvarivanje prava na naknadu troškova uposlenih sukladno važećim propisima.

3.3 Financijsko upravljanje i kontrola

Sustav financijskog upravljanja i kontrole je implementiran sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH¹⁵, Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Institut je popunio obrazac Godišnjeg izvješća o financijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu i dostavilo Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH 10.02.2021. godine. Postupcima revizije konstatirano je da je Institut početkom 2020. godine donio Odluku kojom je imenovana Radna grupa za financijsko upravljanje i kontrolu. Utvrđeni su zadaci Radne grupe i rokovi za njihovo izvršavanje. Međutim, nije bilo značajnijih aktivnosti zbog ograničenja uzrokovanih pandemijom covid-19 kao i neodložnih aktivnosti preseljenja Instituta u nove službene prostorije. U Godišnjem izvješću o financijskom upravljanju i kontroli navedeno je, između ostalog, da Registar rizika nije ažuriran u smislu ponovne procjene rizika i načina upravljanja istim. Odgovarajući sustav upravljanja rizicima je pretpostavka pružanja razumnog uvjerenja glede ostvarivanja ciljeva institucije. U svezi s navedenim, *sustav financijskog upravljanja i kontrole je kontinuiran proces te da bi bio učinkovit nužna je redovita provedba aktivnosti u cilju daljnjeg razvoja i unapređenja.*

PREPORUKA 7

Institut treba kontinuirano provoditi aktivnosti u cilju daljnjeg razvoja i unapređenja sustava financijskog upravljanja i kontrole u dijelu upravljanja rizicima da bi se postavljeni ciljevi institucije mogli ostvariti na ekonomičan, efikasan i efektivan način.

3.4 Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH¹⁶ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH¹⁷, unutarnja revizija Instituta je u nadležnosti Jedinice za unutarnju reviziju Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH. Godišnjim planom unutarnje revizije za 2020. godinu, kao i Strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje 2020.-2022. godina, nadležna Jedinica unutarnje revizije nije planirala obavljanje unutarnje revizije u Institutu.

¹⁴ Izvješće revizije učinka dostupno je na web stranici Ureda za reviziju institucija BiH - www.revizija.gov.ba.

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

4. PRORAČUN

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹⁸, Institutu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 2.778.000 KM. Ukupno izvršenje proračuna za 2020. godinu iznosilo je 2.555.542 KM.

Institut je izvršio jedno prestrukturiranje rashoda proračuna 22.12.2020. godine, koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH, prema kojemu je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog proračuna. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 6.000 KM. (Povećani izdaci za ugovorene i druge posebne usluge za 6.000 KM, a smanjeni izdaci za usluge prijevoza i goriva za 6.000 KM).

4.1. Aktivnosti u nadležnosti Instituta

Plan i program rada Instituta za 2020. godinu je usvojen od strane Privremenog upravnog odbora Instituta krajem 2019. godine. Izvješće o radu Instituta za 2020. godinu je usvojeno na sjednici Privremenog upravnog odbora krajem veljače 2021. godine i dostavljeno Ministarstvu financija i trezora BiH i Uredu za zakonodavstvo na mišljenje. Nakon toga, Izvješće o radu se dostavlja Vijeću ministara BiH i ICMP-u na razmatranje i usvajanje. U vrijeme sačinjavanja ovog izvješća, Izvješće o radu Instituta još uvijek nije bilo razmatrano na Vijeću ministara BiH.

Člankom 18. Statuta je predviđeno podnošenje Izvješća prema suosnivačima Instituta što je Privremeni upravni odbor uradio u travnju 2021. godine. U Izvješću su sistematično prezentirane aktivnosti osnovnih organizacijskih jedinica vezane za prikupljanje informacija o nestalim osobama i pojedinačnim i masovnim grobnicama; sudjelovanje u ekshumacijama i asanacijama terena; sudjelovanje u identifikacijama ekshumiranih tijela te čuvanje posmrtnih ostataka do predaje obiteljima i ukopa.¹⁹ Također je prikazan rad i djelovanje Privremenog upravnog odbora, Kolegija direktora, Nadzornog odbora i Savjetodavnog odbora u 2020. godini. Između ostalog je navedeno da je u svom djelovanju Privremeni upravni odbor tijekom 2020. godine održao 11 redovnih sjednica, na kojima je razmatrao 59 točaka dnevnog reda, a sve odluke i zaključci su doneseni sukladno Poslovniku o radu Upravnog odbora. Nadalje je navedeno da je Nadzorni odbor održao 18 sjednica, na kojima je kroz 56 točaka dnevnog reda razmatrao pitanja iz svoje nadležnosti: izvješća o financijskom poslovanju Instituta, godišnje izvješće o poslovanju i godišnji obračun, urednost i zakonitost vođenja računovodstvenih knjiga kao i izvještavanje suosnivača, Upravnog odbora i Kolegija direktora o rezultatima nadzora. Međutim, Izvješće o radu nije sadržavalo informacije o stanju u Institutu glede postojeće organizacije rada Instituta u smislu već duže vrijeme upravljačkog organa u statusu Privremeni upravni odbor kao i davno isteklom mandatu Nadzornog odbora (detaljnije u točki 3.1. Nacrta revizijskog izvješća). Pored toga, u Izvješću nije navedena informacija o pitanju donošenja Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sukladno odlukama Vijeća ministara BiH. Iz navedenog se može zaključiti da Institut formalno-pravno i tehnički obavlja sve aktivnosti, ali bez analize i prezentiranja suštinskih problema u radu koji mogu imati značajan rizik za kvalitetno obavljanje poslova i zadataka iz djelokruga rada Instituta utvrđenog važećim zakonskim i drugim propisima. *Inicijativa za unapređenje i usklađivanje poslovanja Instituta sa važećim propisima treba biti pokrenuta iz Instituta počev od Kolegija direktora preko Nadzornog do Upravnog odbora kao znak postojanja integriteta rukovodstva i opredijeljenosti za funkcioniranje institucije sukladno propisima kojima je regulirano ovo osjetljivo područje.*

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹⁹ Izvješće Broj: 05/1-07-1- 475/21 objavljeno na portalu info@ino.ba

Efikasno funkcioniranje Instituta se temelji na načelima propisa temeljem kojih je osnovan Institut, a ne samo na formalno-pravnom obavljanju tekućih poslova.

PREPORUKA 8

Potrebno je da organi koji upravljaju, rukovode i nadziru rad Instituta i sukladno odgovornostima za svoj rad sačine detaljnu informaciju prema suosnivačima Instituta o objektivnom stanju i rizicima kojima je Institut izložen zbog postojeće organizacije i načina na koji funkcionira.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Institut je sačinio Godišnje financijsko izvješća za 2020. godinu i dostavio ga nadležnim tijelima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Analizom bilješki uz financijska izvješća konstatirano je da su iste sukladne odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2020. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 2.555.542 KM, što je za 222.458 KM manje u odnosu na rashode planirane proračunom za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (1.244.904 KM), naknade troškova uposlenih (210.299 KM), unajmljivanje imovine i opreme (145.138 KM) izdatke za uporabu vozila (92.990 M), ugovorene i druge posebne usluge (121.580 KM), tekući grantovi (636.641 KM) i kapitalni izdaci (9.970 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

5.1.1 Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 1.244.904 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 744.946 KM, stimulacije 3.000 KM, a porezi i doprinosi 496.958 KM. Bruto plaće i naknade su za 13.346.00 KM veće u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica većeg broja uposlenih.

Prosječan broj uposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Institutu bio je 52. Proračunom za 2020. godinu odobreno je 52 uposlenih, koliko je bilo i sa 31.12.2020. godine.

5.1.2 Izdaci za uporabu vozila

Izdaci za uporabu službenih vozila su sa 31.12.2020. godine realizirani u iznosu od 92.990 KM. Najznačajniji izdaci odnose se na nabavu goriva (49.558 KM), održavanje vozila (15.245 KM) i osiguranje vozila (16.138 KM).

Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH Institutu je dano pravo korištenja tri službena vozila za redovne aktivnosti, a Pravilnikom o specijaliziranim službenim vozilima, na koji je suglasnost dalo Vijeće ministara BiH, definiran je broj i vrsta vozila koja se može nabavljati, maksimalna pojedinačna cijena po svakoj vrsti vozila, kao i pravo na korištenje i upravljanje službenim specijaliziranim vozilima. Sukladno važećim propisima Institut ima pravo na tri službena i 20 specijaliziranih vozila.

Prema prezentiranim podacima, Institut je zaključno sa 31.12.2020. godine, raspolagao sa četiri službena vozila i 21 službenim specijaliziranim vozilom²⁰ što nije sukladno važećim aktima.

PREPORUKA 9

Institut je dužan poduzeti aktivnosti na usklađivanju broja vozila sa važećom regulativom.

Revizijom putnih naloga utvrđeno je više nepravilnosti. Nepravilnosti se odnose na sljedeće: u značajnom broju slučajeva upisuje se početno stanje prijeđenih kilometara otvaranjem putnog naloga i krajnje stanje prijeđenih kilometara sa zaključenjem putnog naloga za vozilo; u kolske

Putni nalozi za službena vozila ne sadrže potpune informacije kojim bi se potvrdilo efikasno upravljanje voznim parkom Instituta.

naloge ne upisuje se stanje kilometraže u momentu sipanja goriva; nedostaje vrijeme polaska i dolaska; ne popunjava se kolona prijeđeni put; nema potpisa vozača; loko vožnje prelaze 80 km;

korištenje službenih vozila uposlenih kojima se u dane korištenja vozila evidentira slobodan dan, vjerski praznik ili bolovanje u evidencijama o prisustvu na poslu (šiht lista). Analizom kretanja vozila na temelju mjesečnog izvješća o korištenju autoputa (TAG uređaja) uočeno je korištenje velikog broja specijaliziranih vozila u dane vikenda. Pored navedenog, za jednog člana Kolegija direktora uočena je neusklađenost podataka navedenih u nalogu za vozilo i evidenciji o prisustvu na poslu za travanj, studeni i prosinac 2020. godine, što ima utjecaja na ostvarenje naknade za odvojeni život.

PREPORUKA 10

Institut je dužan osigurati da se, prilikom popunjavanja putnih naloga za vozila pridržava odredbi definiranih aktima Vijeća ministara BiH i internim aktima Instituta.

5.1.3 Unajmljivanje imovine i opreme

Troškovi unajmljivanja imovine i opreme realizirani su sa 31.12.2020. godine u iznosu od 145.138 KM, a koji se odnose na unajmljivanje prostora i zgrada (141.752 KM) i unajmljivanje parking prostora (3.386 KM). Određeni ugovori o najmu parking prostora nisu bili obnavljani, što je otklonjeno početkom 2021. godine.

Značajniji iznos (141.752 KM) odnosi se na plaćanje smještaja Instituta (sjedišta i područnih ureda) na temelju Ugovora o najmu zaključenih sa 14 najmodavaca za 2020. godinu.

Najveći iznos najma se odnosi na sjedište u Sarajevu koji od 01.07.2020. godine iznosi 8.178 KM za prostor od 587 m² što je cijena od 14 KM/m². Najam na ostalim lokacijama je pojedinačno manji od 1.000 KM na mjesečnoj razini. U mjesečne iznose pojedinačnih najamnina nisu uključeni režijski troškovi.

²⁰ Jedno specijalizirano vozilo nije u vlasništvu Instituta

5.1.4 Izdaci za rad Privremenog upravnog i Nadzornog odbora

Izdaci za rad Upravnog i Nadzornog odbora i drugih tijela ostvareni su u neto iznosu od 70.894 KM, a isti se odnosi na isplate naknada članovima Privremenog upravnog odbora, Nadzornog odbora i Savjetodavnog odbora. Svim članovima Privremenog upravnog odbora i Nadzornog odbora se isplaćuje naknada od 476 KM, dok članovi Savjetodavnog odbora ostvaruju mjesečnu naknadu u iznosu od 375 KM.

5.1.5 Izdaci za tekuće grantove

Zakonom o proračunu institucija BiH za 2020. godinu, Institutu su odobrena sredstva za tekuće grantove u ukupnom iznosu od 780.000 KM, od čega 600.000 KM za grantove tužiteljstvima i 180.000 KM za grantove pojedincima – grant za ukop ekshumiranih osoba.

Ukupna realizacija tekućih grantova iznosila je 636.641 KM, od čega 600.000 KM za realizaciju grantova tužiteljstvima i 36.641 KM za realizaciju grantova pojedincima – za ukope ekshumiranih osoba.

Grantovi tužiteljstvima: Na temelju Pravilnika o načinu korištenja sredstava Instituta za ekshumacije i identifikacije i Odluke Privremenog upravnog odbora Instituta odobrena je raspodjela sredstava za ekshumacije i identifikacije u iznosu od 600.000 KM i to nadležnim tužiteljstvima u Federaciji BiH (507.000 KM), tužiteljstvima u Republici Srpskoj (87.000 KM) i Tužiteljstvu Brčko distrikta (6.000 KM). Nadležna tužiteljstva su bila obvezna na kraju svakog mjeseca dostaviti izvješće o utrošku sredstava, a godišnje izvješće najkasnije do 15. siječnja naredne godine, sukladno članku 10. Pravilnika o načinu korištenja sredstava Instituta za ekshumacije i identifikacije. U vrijeme obavljanja završne revizije Institutu su dostavljena izvješća nadležnih tužiteljstava na propisanim obrascima.

Grantovi pojedincima za ukope ekshumiranih osoba su realizirani u iznosu od 36.641 KM, što je manje zbog manjeg broja identificiranih osoba. Cijene pogrebne opreme i usluga te uvjeti i mjere za ostvarivanje prava na troškove ukopa posmrtnih ostataka identificiranih i neidentificiranih nestalih osoba utvrđene su i realiziraju se sukladno Odluci o utvrđivanju visine troškova ukopa posmrtnih ostataka identificiranih i neidentificiranih osoba.

5.2 Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2020. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 277.061 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 455.096 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (277.061 KM), obveze prema dobavljačima (42.336 KM) i obveze prema uposlenima (125.699 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

5.2.1 Popis sredstava i obveza

Institut je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2020. godine. Povjerenstvo je sačinilo Izvješće o izvršenom popisu sredstava i obveza, koje je 25.01.2021. godine usvojio predsjedatelj Kolegija direktora.

Postupcima revizije utvrdili smo određene nepravilnosti i slabosti prilikom provođenja popisa stalnih sredstava. Povjerenstvo za popis stalnih sredstava je u Izvješću o izvršenom popisu konstatiralo da stvarno stanje odgovara knjigovodstvenom stanju. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatirali smo da nije izvršeno usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja kroz Modul dugotrajne imovine sa stanjem na 31.12.2020. godine. Naime, u tijeku revizije

Prilikom popisa sredstava i obveza Institut nije u potpunosti postupio sukladno odredbama važećih propisa.

nam je prezentiran Obračun inventure na 31.01.2021. godine u kojem su iskazani podaci i za siječanj 2021. godine. Iako se iz ovog obračuna inventure mogu vidjeti podaci o ukupnoj nabavnoj i ispravci vrijednosti stalnih sredstava za 2020. godinu, učitavanje rezultata

popisa se treba izvršiti sa stanjem na 31.12. tekuće godine, prije pokretanja amortizacije za naredno razdoblje. Pravovremeno unošenje rezultata naturalnog popisa omogućava kreiranje izvješća iz modula dugotrajne imovine sa stvarnim stanjem stalnih sredstava na kraju obračunskog razdoblja što je pretpostavka za pravovremeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem na kraju obračunskog razdoblja. Nadalje je utvrđeno da u sačinjenom Izvješću o popisu nedostaje rekapitulacija vrijednosti stalnih sredstava-ukupna nabavna vrijednost osnovnih sredstava, otpisana vrijednost i ostatak knjigovodstvene vrijednosti. Povjerenstvo je prezentiralo samo fizički popis stalnih sredstava na popisnim listama. Povjerenstvo je konstatiralo da 18 stalnih sredstava nije u funkciji i predložilo da se ista otpišu, jer bi njihov popravak bio neisplativ. Institut je donio Odluku o isknjižbi ovih osnovnih sredstava 26.01.2021. godine. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da su sredstva rashodovana, ali nisu bila prethodno evidentirana na kontu sredstva van uporabe.

Nadalje, Povjerenstvo za popis obveza prema dobavljačima nije izvršilo usuglašavanje podataka iz pomoćnih evidencija (KUF, Analitička kartica dobavljača, Probna bilanca dobavljača) sa podacima iz Glavne knjige kako je to definirano člankom 37. stavak (4) Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.

PREPORUKA 11

Institut je u obvezi da prilikom popisa sredstava i obveza postupi sukladno Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH i Napatku o vršenju popisa imovine i obveza proračunskih korisnika institucija BiH.

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu, Institutu je odobreno 52 uposlenih koliko je bilo uposlenih sa 31.12.2020. godine.

Pregled dinamike upošljavanja: Prema prezentiranim podacima Institut je sa 31.12.2020. godine izvršio prijem tri uposlenika na neodređeno vrijeme i jednog uposlenika na određeno vrijeme (zbog porodijskog odsustva uposlenice). Za jednu osobu je prestao radni odnos uslijed smrti uposlenog, a za dvije osobe zbog umirovljenja (navršених 65 godina života i 20 godina

radnog staža). Također je sa jednom osobom, na temelju sporazumnog prestanka radnog odnosa, prekinut ugovor o radu na određeno vrijeme.

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda: Prema raspoloživoj dokumentaciji u tijeku 2020. godine Institut nije primijenio Metodologiju za raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda.

Ugovori o djelu: Ovi izdaci su ostvareni u neto iznosu od 5.620 KM i odnose se na angažiranje osam osoba za obavljanje poslova čišćenja uredskih prostora u Sjedištu i područnim uredima od kojih su četiri osobe bile angažirane kontinuirano tijekom godine. Jedna osoba je bila angažirana kao vanjski član-predsjednik Povjerenstva za izbor kandidata za popunu upražnjenog radnog mjesta u Institutu.

Umirovljenje državnih službenika i uposlenika: Prema Zakonu o radu u institucijama BiH, radni odnos prestaje kada uposlenik navrši 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili 40 godina staža osiguranja, neovisno o godinama života – danom donošenja rješenja. Uvidom u spisak uposlenih na 30.12.2020. godine jedan od članova Kolegija direktora je imao 65 godina života i 37 godina staža²¹. Međutim, Institut nije poduzimao aktivnosti po ovom pitanju.

PREPORUKA 12

Institut je u obvezi da redovito analizira ispunjenost uvjeta za umirovljenje uposlenih i poduzme odgovarajuće mjere radi rješavanja statusa uposlenih koji ispunjavaju uvjete za umirovljenje.

Prema raspoloživim informacijama Institut je izvršio godišnje ocjenjivanje uposlenih. U tijeku 2020. godine jedna osoba je dobila negativnu ocjenu i pokrenut je disciplinski postupak.

7. JAVNE NABAVE

Institut je 06.02.2020. godine donio Plan javnih nabava te je tijekom godine izvršio jednu izmjenu plana. Za provođenje postupaka javnih nabava, odlukom predsjedatelja Kolegija direktora, imenovano je stalno povjerenstvo koje je provodilo postupke izbora najpovoljnijeg ponuđača u 2020. godini. Tijekom revizije nije nam prezentirano Izvješće iz sustava e-nabave prema vrsti postupaka i prema dobavljačima, tako da se informacije o planiranim i realiziranim javnim nabavama u Institutu temelje na podacima dostavljenim u pomoćnoj tabeli kreiranoj za potrebe revizije.

Prema prezentiranim podacima Institut je tijekom godine proveo 10 postupaka javnih nabava iz tekućih izdataka (jedan putem otvorenog postupka, pet putem konkurentskog zahtjeva, i četiri putem izravnog sporazuma), te pet postupaka putem izravnog sporazuma iz kapitalnih izdataka. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 80.617 KM bez PDV-a (72.180 KM iz tekućih izdataka i 8.437 KM iz kapitalnih izdataka).

Analizom sustava javnih nabava uočeni su određeni nedostaci i slabosti od čega izdvajamo sljedeće:

²¹ Radi se o članu Kolegija direktora koji je imenovan na mandat od četiri godine u rujnu 2017. godine

Nedostaci u sustavu javnih nabava odnose se na neblagovremeno pokretanje planiranih postupaka javnih nabava, procjenu vrijednosti nabava bez odgovarajućih analiza, značajan protok vremena od momenta donošenja Odluke o pokretanju postupka do potpisivanja ugovora sa izabranim ponuđačem, neadekvatno praćenje realizacije zaključenih ugovora.

Uočeno je da se u svim slučajevima blagovremeno ne pokreću postupci javnih nabava, što se reflektira na realiziranje ranije zaključenih ugovora i ima za posljedicu prekoračenje vrijednosti zaključenih ugovora. Zaključen ugovor za nabavu goriva je prekoračen za

42.470 KM, a ugovor za osiguranje vozila za 12.162 KM. Ovo ukazuje i na neadekvatno praćenje realizacije važećih ugovora. Značajno vremensko razdoblje protekne od trenutka donošenja Odluke o pokretanju procedure do same objave postupka odnosno potpisivanja ugovora sa izabranim ponuđačem (nabava tonera, usluge osiguranja vozila, uredski materijal, tehnički pregled, servis vozila). Pored navedenog, Institut nije u svim slučajevima adekvatno vršio procjenu vrijednosti nabava. Konstatirane su značajne razlike između procijenjene i ugovorene vrijednosti nabave (nabava goriva, uredski materijal, osiguranje vozila, servisiranje vozila, mrežna oprema-switch oprema).

PREPORUKA 13

Institut je obavezan da blagovremeno pokreće procedure javnih nabava i uspostavi evidencije za praćenje realizacije zaključenih ugovora količinski i vrijednosno u cilju efikasnijeg planiranja i provođenja postupaka javnih nabava.

PREPORUKA 14

Institut treba procjenu vrijednosti javnih nabava vršiti uz prethodno istraživanje tržišta, kako se ne bi bespotrebno rezervirala proračunska sredstva.

Testiranjem procedura značajnijih okončanih postupaka javnih nabava konstatirani su nedostaci i slabosti pri nabavi usluga servisiranja vozila.

7.1 Nabava usluga servisiranja motornih vozila

Na temelju Odluke o pokretanju postupka javne usluge servisiranja motornih vozila iz rujna i jedne izmjene iz listopada 2020. godine, pokrenut je konkurentski postupak sa predviđenom e-aukcijom planirane vrijednosti 24.000 KM (sa PDV-om).

Javna nabava je podijeljena na četiri lota prema tipu vozila. Postupak javne nabave je jedanput ponovljen. Prvi put Tendersku dokumentaciju je preuzelo 13 ponuđača i na istu nije bilo žalbi. Međutim, u ostavljenom roku je dostavljena samo jedna ponuda za lot-3. Okvirni sporazum za lot 3 je zaključen 26.11.2020. godine. Istim je definirano da vrijednost usluge iznosi ukupno 3.815 KM bez PDV-a, odnosno 4.463 KM sa PDV-om, odnosno najviše do 7.000 KM bez PDV-a. Za lot 1, 2 i 4 nisu dostavljene ponude te je nakon preporuke Povjerenstva Institut donio Odluku o poništenju postupka javne nabave za navedene lotove. Donesena je Odluka o pokretanju ponovljenog postupka za lot 1, 2 i 4. U ostavljenom roku za dostavljanje ponuda pristigla je po jedna ponuda za lot-1 i lot-2, nakon čega je donesena i Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača 15.12.2020. godine. Zaključen su okvirni sporazumi i to za lot-1 05.01.2021. godine u vrijednosti od 5.708 KM (bez PDV-a), a za lot -2 08.01.2021. g. u vrijednosti od 2.418 KM (bez PDV-a). Za lot-4 nije bilo ponuda.

Postupcima revizije predmetne procedure (ponovljenog postupka) konstatirano je više nedostataka kako slijedi: zapisnik sa otvaranja ponuda nije prosljeđen u roku od tri dana od dana otvaranja ponuda, nije precizno definirana vrijednost okvirnog sporazuma za sve lotove; Aneks 1 - Obrazac za cijenu ponude ne sadrži količine; u okvirnom sporazumu se koristi klauzula o zadržavanju prava naknadne izmjene navedenih količina i usluga u specifikaciji; okvirni sporazum nije zaključen sa izabranim ponuđačem najkasnije u roku od deset dana od dana okončanja postupka javne nabave; u Zapisniku o ocjeni ponuda Povjerenstvo ne navodi da li pristigla ponuda ispunjava uvjete definirane konkurentskim zahtjevom za dostavu ponuda.

Utvrdjeni nedostaci ukazuju na nedostatnu posvećenost i razumijevanje važnosti pravilnog postupanja prilikom provođenja postupka javne nabave sukladno zahtjevima pravnog okvira za ovu oblast.

PREPORUKA 15

Institut je obavezan dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavama, te posvetiti maksimalnu pozornost u svakoj fazi postupka javne nabave.

8. KOMENTARI

Institut u ostavljenom roku nije dostavio komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2020. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno Izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2020. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Nada Laco, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Nedžad Hajtić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Nevena Bugarin, revizor, v.r.

Azra Husić, revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2020. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2020. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2020. godinu

Institut za nestale osobe BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Postotak 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1,988,000	0	1,988,000	1,908,931	96
Bruto plaće i naknade	1,273,000		1,273,000	1,244,904	98
Naknade troškova uposlenih	224,000		224,000	210,299	94
Putni troškovi	31,000		31,000	25,100	81
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	31,000		31,000	28,242	91
Izdaci za energiju i kom. usluge	28,000		28,000	22,516	80
Nabava materijala	17,000		17,000	12,881	76
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	75,000	-6,000	69,000	58,637	85
Unajmljivanje imovine i opreme	146,000		146,000	145,138	99
Izdaci za tekuće održavanje	27,000		27,000	23,488	87
Izdaci za osiguranje	20,000		20,000	16,146	81
Ugovorene i druge posebne usluge	116,000	6,000	122,000	121,580	100
2. Kapitalni izdaci	10,000	0	10,000	9,970	100
Nabava zemljišta	0		0		
Nabava građevina	0		0		
Nabava opreme	10,000		10,000	9,970	100
Nabava ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i invest. održavanje			0		
3. Tekući grantovi	780,000	0	780,000	636,641	82
Kapit. transf. dr. razina vlasti	600,000		600,000	600,000	
Kap.trans.pojedincima	180,000		180,000	36,641	20
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	2,778,000	0	2,778,000	2,555,542	92
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	2,778,000	0	2,778,000	2,555,542	92

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 23.02.2021. godine.

Predsjedatelj Kolegija direktora

Amor Mašović

Bilanca stanja na 31.12.2020. godine

Institut za nestale osobe BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2020.	31.12.2019.	Postotak 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	0	
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja			
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	277,061	330,553	84
Stalna sredstva	1,256,321	1,271,459	99
Ispravka vrijednosti	979,260	940,906	104
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	277,061	330,553	84
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	277,061	330,553	84
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	168,035	157,080	107
Kratkoročne tekuće obveze	42,336	34,324	123
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	125,699	122,756	102
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	277,061	330,553	84
Izvori sredstava	277,061	330,553	84
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	445,096	487,633	91

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 23.02.2021. godine.

Predsjedatelj Kolegija direktora

Amor Mašović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Institut) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2020. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015.). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. (Službeni glasnik BiH, 46/20) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 01.03.2021. godine

Predsjedatelj Kolegija
direktora

Amor Mašović
